

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
DENİZLİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM II. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
SOSYAL BİLGİLER DERSİ
7. SINIF

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 10 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. Her soru 10 puandır.

1. Aşağıda Orta Çağ Avrupası'nda yaptıkları bilimsel çalışmalarını ile ünlü iki bilim insanının sözlerine yer verilmiştir.

Galileo: Kendi yaptığım teleskopla dünya ve yıldızların hareketini gözlemledim. Bu sırada dünyanın hem kendi hem de güneşin etrafında döndüğünü keşfettim. Fikirlerimde ısrarcı olduğum için tehdit edildim ve cezalandırıldım.

Isaac Newton: Bilim, sorgulamadan ve özgür düşünceden yoksun olduğunda gelişemez.

Buna göre bilimsel çalışmaların yapılabilmesi için gereken **ilk ve en önemli** koşul nedir? Yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
TAM DOĞRU	10	Özgür Düşünce ortamının sağlanmış olması ve bunu çağrıştıran benzer yanıtlar doğru kabul edilecektir. Örnek yanıt 1. Serbest düşünce Örnek yanıt 2. Hür düşünce
YANLIŞ	0	Boş ya da alakasız cevaplar sıfır (0) puandır.

2. Genelde savaşlarda yüksek fayda gösteren askerlere ve üst derecedeki devlet memurlarına maaş karşılığı toprak verilirdi. Osmanlı İmparatorluğunda belirli bölgelerde uygulanan bu sistem uzun yıllar Trakya (Rumeli) ve Anadolu'da sistemli şekilde uygulandı. Devlete ait toprakların işlenmesi için kullanılan sistemdi. Osmanlı savaşa girdiği takdirde toprak verilen kişilerin seferlere asker göndermesi zorunluydu. Buzorunluluğa uymayanların elinden toprağı gerinalınırdı.

Yukarıda ifade edilen toprak sistemine ne ad verilir?

CEVAP ANAHTARI		
TAM DOĞRU	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Tımar sistemini çağrıştıran yanıtlar doğru kabul edilecektir. Örnek yanıt 1. Tımar Sistemi, Örnek yanıt 2. Dirlik Sistemi, Örnek yanıt 3. Tımar, Örnek yanıt 4. Dirlik
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puandır. Örneğin: İkta cevabı

3. Tercihlerimiz hayatımızı etkiler. Yükseklik korkusu olan bir bireyin pilotluğu seçmesi ya da uykusuzluğa dayanamayan birinin nöbet tutan bir mesleği tercih etmesi vereceği en yanlış kararlardan biridir. İnsanlarla iletişim kurmayı çok seven biri halkla ilişkiler konusunda başarıya ulaşacağı gibi, bilgisayar yazılımlarına ve teknolojiye meraklı birinin yazılım mühendisliğini seçmesi vereceği en doğru karardır.

Bu metinde meslek seçiminde etkili olan unsurlardan hangisinin öneminden bahsedilmektedir?

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Örnek cevaplardaki benzer özellikleri yansıtan cevaplar tam puan verilecektir. Örnek yanıt 1. Kişisel, Örnek yanıt 2. kişilik, Örnek yanıt 3. kişinin özellikleri, Örnek yanıt 4. karakterin meslek seçiminde etkisi, Örnek yanıt 5. İlgililik Örnek yanıt 6. Değerler
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puandır. Örnek : Para, kariyer, aile ve çevre baskısı vb

4. • Yasalar önünde herkes eşittir ve yasalar herkes için bağlayıcıdır.
• Bağımsız mahkemelerde bütün vatandaşlar haklarını aramakta özgürdür.

Yukarıda verilen ifadeler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin niteliklerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Hukuk ya da Hukuk devleti cevapları doğru kabul edilecektir. Örnek yanıt: Hukuk devleti Örnek yanıt: Hukuk
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puandır Kanun devleti, yasa, anayasa gibi örnek kavramlar kabul edilmeyecektir

5. Paragrafta William ve ailesinin Sanayi İnkılabı sürecinde yaşadıkları anlatılmaktadır. William henüz 16 yaşındadır ve İngiltere' de yaşamaktadır. William ve ailesi maddi olarak sıkıntı çekmekte olup geçimini sağlamak için çalışmak zorundadır. Bu amaçla tüm aile 18. yy.ın sonlarına doğru doğup büyüdüğü yer olan Fransa'nın Cassis köyünden, İngiltere'nin Manchester kasabasına göç etmiştir. Ailenin çocukları da dâhil tüm üyeleri iş buldukları makarna fabrikasında çalışmaya başlamıştır. William çok istese de hayalini kurduğu okula gidememekte, çalışma şartları onu, küçük kardeşlerini ve annesini oldukça zorlamaktadır. Bu çalışmaların bazen sabaha kadar sürmesi üretim kapasitesini arttırmıştır. Fabrikada çalışanlar bu olumsuz koşullardan şikayetçidir. Fabrika sahibi kendileri gibi çalışacak binlerce insanın olduğunu gerekçe göstererek onları işlerine son vermekle tehdit etmektedir. İlerleyen yıllarda çocuk ve kadın işçilerin haklarını koruyan bir takım örgütler kurulmuştur. William ve ailesi Sanayi İnkılabının yarattığı etkiyi tüm yoğunluğuyla yaşamıştır.

Paragrafta yer alan bilgilere göre Sanayi İnkılabının olumlu ve olumsuz özelliklerinden birer tane yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Hem olumlu hem de olumsuz yanıtlardan birer tane örnek yazanlar tam puan alır. Örnek yanıt "Olumlu" 1- İş bulma 2- İşsizliği önleme 3- Sendika kurabilme vb. Örnek yanıt "Olumsuz" 1- Çocuk işçi 2- Zor koşullarda çalıştırılma 3- Göç 4- İşten çıkarılma tehdidi 5- Eğitim alamama vb.
KISMİİ	5	Olumlu ya da olumsuz özelliklerden bir tanesini doğru yazan 5 puan alacaktır.
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puandır.

Sosyal Bilgiler Dersi 7

6. İngiliz seyyah İstanbul'u ziyaretinden sonra ülkesine döndüğünde bir eser kaleme alır ve eserinde Osmanlı'da yer alan eğitim kurumlarından bahseder. Eserinde (I) Bu eğitim kurumu genellikle dinî bilimlerin öğretildiği yerlerdir. İslam dünyasında, genellikle cami veya mescitlerin yanında bulunur. Öğrencilere Kur'an, hadis, fıkıh (İslam hukuku), kelim ve diğer İslami bilimler öğretilir. (II) Bu teşkilatlar, mesleki eğitim verir. Meslektaşlar arasında dayanışmayı sağlar. Mesleki standartların korunmasına yardımcı olur. (III) Sarayın içindeki eğitim ve yönetim merkezidir. Devşirmelerin saray hizmetine alındığı ve eğitildiği bir kurumdur. Burada, devlet yönetimi için gerekli olan becerilerin yanı sıra edebiyat, tarih, dinî bilimler ve askeri eğitim de verilirdi. Eğitim görenler, devlet yönetiminde ve sarayda önemli görevlere yükselebilirdi.

İngiliz seyyahın eserinde yer verdiği Osmanlı' da yer alan eğitim kurumlarını sırası ile yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Üç doğru cevap veren 10 puan alacaktır. I) Medrese II) Ahilik Ahi teşkilatı III) Enderun, Saray Okulu, Enderun Mektebi
KISMİ1	7	İki doğru cevap veren öğrenci 7 puan alacaktır.
KISMİ2	4	Sadece bir doğru cevap veren öğrenci 4 puan alacaktır.
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puandır

7. Covid-19 salgınıyla birlikte insanların hayatında çok yönlü değişiklikler meydana geldi. Özellikle karantina zamanlarında dijital teknolojilerin kullanımı arttı. Doğrudan ulaşamadığımız ürün ve hizmetlere e-ticaret üzerinden ulaşmaya başladık.

Buna göre e-ticaretin insanlara sağladığı kolaylıklardan üç tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Örnek yanıtları çağrıştıran cevaplar doğru kabul edilecektir. 3 doğru cevap yazan tam puan alacaktır. Örnek yanıt 1. Zamandan tasarruf sağlama Örnek yanıt 2. Fiyat araştırma ve karşılaştırma Örnek yanıt 3. Alış-veriş kolaylığı Örnek yanıt 4. Aynı anda farklı ürünlere erişim Örnek yanıt 5. Hizmetlere erişimde esneklik ve kolaylık Örnek yanıt 6. Ulaşım sorunu ve giderlerini azaltır.
KISMİ1	7	2 doğru cevap veren 7 puan alacaktır.
KISMİ2	4	1 doğru cevap veren 4 puan alacaktır.
YANLIŞ	0	Boş ya da alakasız cevaplar sıfır (0) puandır.

8. Misakımillî'nin kabulünden sonra 16 Mart 1920'de İstanbul İtilaf Devletleri tarafından resmen işgal edildi. Osmanlı Mebuslar Meclisi kapatıldı. Bu durum karşısında Mustafa Kemal Atatürk Ankara'da meclisin toplanması için çalışmalar başlattı. Atatürk millî egemenliğin gerçekleşmesi ve demokratik düzenin sağlanması için seçim yapılmasını gerekli görüyordu. Ülke genelinde yapılan seçimlerden sonra 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da çalışmalarına başlayan Büyük Millet Meclisi tarihimizdeki ilk millî meclis olmuştur.

Parçaya göre Atatürk'ün, kurulacak olan meclisi seçim yoluyla belirlemek istemesinin nedenini bir cümle ile açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Demokrasi ve seçim içeren cümleler doğru kabul edilir. Örnek yanıt 1: Demokratik bir düzenin kurulmasını isteme. Örnek yanıt 2: Millî egemenliği sağlamak istemiştir.
KISMİ1	5	Demokrasi, seçim, temsil edilme hakkı, milli egemenlik gibi kavramlara beş puan verilecektir.
YANLIŞ	0	Boş bırakılan ya da yanlış cevaplar 0 (sıfır) kabul edilecektir.

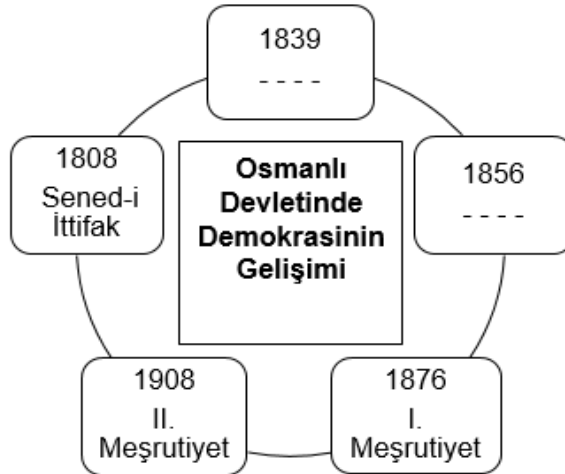
9.

Yukarıdaki görselden yola çıkarak vakıfların toplumsal yaşamda sağladığı yararlardan iki tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Verilenlerle benzer anlamı taşıyan örnekler doğru kabul edilir. Verilen maddelerden iki tanesini doğru yazan tam puan alır. Örnek cümleler de doğru kabul edilecektir. Örnek yanıt 1. Birlik ve beraberlik Örnek yanıt 2. Yardımlaşma. Örnek yanıt 3. Dayanışma. Örnek yanıt 4. Paylaşma. Örnek yanıt 5. İyilik. Örnek yanıt 6. İnsanlığa faydalı olmak. Örnek yanıt 7. Cömertlik.
KISMİ1	5	Verilen maddelerden bir tanesini doğru yazan 5 puan alır.
YANLIŞ	0	Boş ve ilgisiz cevaplar 0 (sıfır) puan olarak değerlendirilir.

10. Demokrasi, halkın egemenliğine dayanan bir yönetim şekli olarak tanımlanır. Osmanlı Devleti'nde demokrasinin ortaya çıkışında geçirmiş olduğu bazı aşamaları gösteren aşağıdaki görseli inceleyiniz.

Görselde boş bırakılan alanlara Osmanlı Devleti'nin demokratikleşme sürecindeki gelişmelerini yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Yazım hataları veya eksik yazımlar doğru kabul edilecektir. 1839- Tanzimat Fermanı / 1856- Islahat Fermanı
KISMİ1	5	Her bir doğru cevap için beş puan verilecektir.
YANLIŞ	0	Boş bırakılan ya da yanlış cevaplar 0 (sıfır) kabul edilecektir.

